

Gitar, Konçerto ve Rodrigo

Asya Canbay - Gitar denildiğinde eskilerin aklına ilk Rodrigo sonra da konçerto gelirdi elbette

Güzel bir üçlemeyle başladım bu hafta yazma. Gitar denildiğinde eskilerin aklına ilk Rodrigo sonra da konçerto gelirdi elbette. Birazdan bu üçlüyü birleştireceğim ancak ilk olarak tek tek açıklamama izin verin. Bundan dört bin yıl öncesine dayanan gitar enstrümanı'nın evrimi ilk olarak Tar denilen enstrümanla Pers döneminde başladı? dü?ünülür. Daha sonraları ise Ortadoğu ve Avrupa'da çe?itli ?ekillerde görülmü?tür. Mesela Hindistan'da Sitar ve İspanya'da Gitar olarak ?ekillenmi? ve adlandırılm?tır. Gitarın İspanyol kültürüne entegre olmasıyla anavatanı da İspanya olarak kabul edilmeye başlanmıştır.

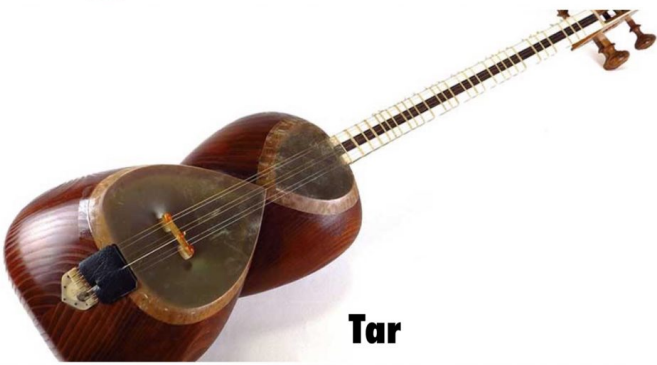
Gitar

Sitar

Tar

Peki, Konçerto nedir?

Konçerto, solist veya solistlerin orkestraya eşlik ettiği üç bölümden oluşan orkestral formdur.

Konçerto'nun birinci bölümü hızlı ve çoğunlukla sonat formundadır. İkinci bölümü yavaş ve şiirsel, son bölümü ise hızlı ve yine rondo sonat formundadır. Gitar tarihi ve gelişimi itibarıyla aslında çok yeni bir enstrümandır ve çoğu enstrümanı aksine orkestra

enstrüman? (klasik) olarak de?il solo olarak dü?ünülmektedir. ??te bu konçertolardan biri de ?Concierto de Aranjuez?dir. Yani halk aras?nda ?Rodrigo'nun gitar konçertosu?dur.

Konservatuarda genelde lisans mezuniyet s?navlar?nda bu konçerto icra edilmektedir.

?lk ve son bölümlerinden ziyade ikinci bölümünün tan?nd??? konçerto aslen çok da duygu yüklü bir hikaye bar?nd?rmaktad?r içinde. Hikayeye de?inmeden önce k?saca bu hikayenin çok de?erli sahibinden bahsetmek istiyorum. 1901 y?l?nda ?spanya'n?n Sarguntu kentinde do?an ve 1905 y?l?nda yakaland??? difteri sonucu görme yetene?ini kaybeden Joaquin Rodrigo Vidre ba??na gelen bu trajediyi kendisini müzi?e yönlendiren en önemli unsur olarak görmü?tür. 1920 y?l?n?n ba?lar?nda mükemmel bir piyanist ve besteci olmay? ba?aran Rodrigo, 1938 y?l?nda Santander Üniversitesi'nin yaz okuluna davet edilmi? ve orada gitarist Regino Sainz de la Maza ve Marques de Balarque Joaquin ile tan??m??t?. Bu sohbet esnas?nda Rodrigo gitar için bir eser yazma karar?n? verir ve bu ?Concierto de Aranjuez?dir.

Konçerto bildi?imiz üzere 3 bölümden olu?maktadır ve ikinci bölümünün Rodrigove Victoria Kamhi isminde genç bir k?zla olan trajik an?s?n? anlatt??? söylenmektedir. ?stanbul do?umlu olan Victoria Kamhi ile Paris sokaklar?nda tan??an Rodrigo, bu genç k?z?n kalbini fethetmi? ve onun kendisiyle birlikte ?spanya'ya yerle?mesini sa?lam??t?. Victoria o kadar a??k olmu?tur ki tüm kariyer ve ününü Paris'te b?rak?p gitmek onun için hiç de zor olmam??t?. Birbirlerini bu kadar çok seven iki a??k çocuk sahibi olmaya karar vermi?ler, fakat Victoria ilk bebe?ini do?uramadan kaybetmi?tir. ?kilinin bu ac?s?, Rodrigo'nun gitar konçertosunun ikinci bölümünde müzikal olarak görülmektedir.

Gitarist olarak bu eseri elbette ben de çalm??t?m ancak eser bende hiç hat?rlamak istemedi?im bir an? b?rakm??t?. 2015 senesinde yedi senedir büyüttü?üm dört ayaklı dostum Leon'u kaybetmi?tim. Son günlerinde ac?lar?n? hissetmeden uykuya dalabilirdi diye ba?ucuna telefonumu koyar, Rodrigo'nun konçertosunun 2.bölümünü dinletirdim. ?u an yazarken dahi gözümün önüne getirmek istemedi?im bir an ve kulaklar?mda Rodrigo...

Ne tesadüftür ki eserin hikayesi ve benim an?m bir ?ekilde ölümde bulu?mu?lar. Bu konçerto anlam olarak o kadar derindir ki bir bütün olarak, hepimizi yürekten etkiler. Sanki eseri Rodrigo de?il de siz üretmi?siniz gibi.

?Eskiler bilir? dedi?im gibi siz de bilin tan?y?n, hatta bu yaz?y? okuduktan sonra bir daha dinleyin derim...

Asya Canbay